

Styret i Sparebanken Vest
Postboks 7999
5020 BERGEN

VÅR REFERANSE
18/9997

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET
Offl. § 13 1. ledd, jf. fvl. § 13
1. ledd nr. 2
-gjelder kun merkede avsnitt

DATO
28.06.2019

Merknader - endelig rapport

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Sparebanken Vest ("banken") 8-9. januar 2019. Hovedformålet med inspeksjonen var å vurdere bankens styrings- og kontrollsystemer samt risikosituasjonen innenfor markedsrisiko og likviditets- og finansieringsrisiko.

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 8. mars 2019 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 7. mai 2019.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet.

Overordnet styring og kontroll

- Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på manglende oppfyllelse av bestemmelser i kapitalkravsforskriften § 31-4 om at oppgaver vedrørende kontroll- og rapportering av risiko knyttet til handelsporteføljer skal utføres av en enhet som er uavhengig av handelsenheten. Finanstilsynet noterer styrets vurdering av at banken har innrettet seg i henhold til krav om uavhengig kontrollfunksjon, blant annet med egen leder (CRO) som rapporterer til daglig leder i banken. Styret viser også til at CRR/CRD IV-forskriften § 29 ikke spesifiserer innholdet i kontrollfunksjonenes oppgaver og mener at kapitalkravsforskriftens krav er ivaretatt siden Operations, som rapporterer til bankens CFO, er uavhengig av handelsenheten.

Finanstilsynet viser til at finansforetaksloven § 13-5 (2) stiller krav om uavhengig kontrollfunksjon for risikostyring. I EBAs retningslinjer for virksomhetsstyring (EBA GL on internal governance) er det utdypet hvilke kriterier som bør være tilfredsstillende for at interne kontrollfunksjoner skal fremstå som uavhengige av de operative funksjonene. Det er blant annet vist til at medarbeidere i interne kontrollfunksjoner ikke bør utføre oppgaver som faller inn under aktivitetene de selv skal overvåke og kontrollere. En operativ funksjon med oppgjørs- og andre støtteoppgaver for front-enheten i Treasury, og som rapporterer til samme leder (CFO) som Treasury, oppfyller ikke kravene til uavhengighet slik dette er utdypet i EBAs retningslinjer.

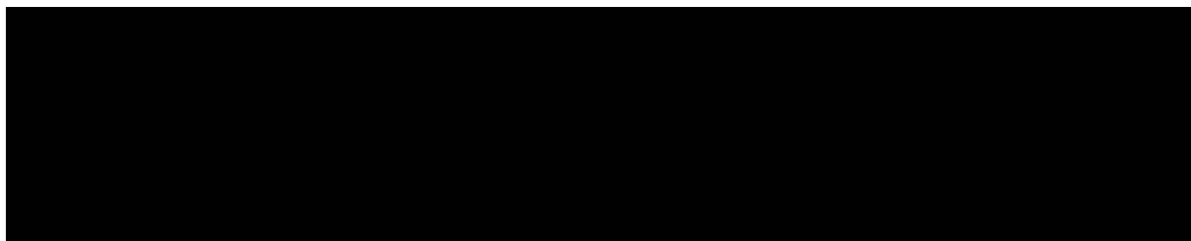
Finanstilsynet understreker at bestemmelsene i kapitalkravsforskriften om uavhengig overvåking og kontroll med markedsrisiko gjelder for foretak med handelsporteføljer. I lys av at Sparebanken Vest etter det stedlige tilsynet har vedtatt å avvikle handelsporteføljene, vil de aktuelle bestemmelsene i kapitalkravsforskriften ikke lenger være bindende for banken. Kravet om uavhengig risikokontroll i henhold til CRR/CRD IV-forskriften gjelder imidlertid uavhengig av om banken har handelsporteføljer. Finanstilsynet fremholder at beste praksis, også for foretak uten handelsportefølje, vurderes å være at uavhengig kontrollfunksjon for risikostyring har ansvar for konkrete kontroll-, overvåkings- og rapporteringsoppgaver som vist til i, men ikke begrenset til, kapitalkravsforskriften. Det innebærer at ansvaret til kontrollfunksjonen for risikokontroll i 2. linje bør utvides med konkrete kontroll- og overvåkingsoppgaver.

- Finanstilsynet ber om at bankens styringsdokumenter tydeliggjør hvilke likviditets- og markedsrisikorammer som gjelder for minikonsernet bestående av Sparebanken Vest og Sparebanken Vest Boligkreditt AS, herunder hvilke rammer som gjelder enkeltvis for morbanken og for boligkreditselskapet.
- Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til at en samlet vurdering av internkontrollgjennomgangen som, i henholdt til CRR/CRD IV-forskriften § 28, skal utarbeides minimum årlig av daglig leder og forelegges styret til behandling, ikke var gjennomført. Finanstilsynet noterer fra styrets svar at samlet rapporterings- og styringsregime, herunder oppsummering fra prosesser knyttet til operasjonell risiko i vesentlige prosesser, vurderes å tilfredsstille forskriftskravene. Styret henviser også til siste ICAAP/ILAAP med covernotat fra administrasjonen til styret der daglig leders totalvurdering og oppsummering av bankens risiko er foretatt. Finanstilsynet noterer videre at banken i neste ICAAP/ILAAP vil lage en supplerende oppsummering av daglig leders vurdering av gjennomføringen av internkontrollen. Finanstilsynet legger således til grunn at styret minimum årlig vil bli forelagt en samlet vurdering.

Markedsrisiko

- Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på behovet for å revidere styringsdokumentene for markedsrisiko slik at innholdet samsvarer med tidligere vedtatte revisjoner og blir mer tydelig og konsist. Det vises i denne sammenheng blant annet til en klarere beskrivelse av ansvars- og oppgavefordeling som vedrører handel med kunder i Markets og aktivitetene i Treasury. Finanstilsynet noterer at styret er enig i behovet for justeringer av styringsdokumentene, og at justerte styringsdokumenter vil bli behandlet i styremøtet i juni 2019. Finanstilsynet noterer videre at styret vil presisere at markedsrisikoeksponering skal holdes lav og at porteføljer som i styringsdokumentene er omtalt som handelsporteføljer vil avvikles og at gjenværende posisjoner overføres til bankporteføljer.

-

-
- Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til at alle rentesensitive poster bør inkluderes i beregningen og målingen av renterisiko mot vedtatte rammer, og ba styret kommentere bakgrunnen for at banken har unntatt enkelte poster i balansen fra beregningen. Finanstilsynet noterer bankens oppfatning av at det har vært uhensiktsmessig å bruke renterisikorammen på den risiko som oppstår som følge av ulike varslingsfrister ved renteendring av kundeinnskudd og –utlån med flytende rente, samt for finansieringen av det tilhørende netto utlånsoverskuddet. Finanstilsynet noterer videre bankens forståelse av at en slik praksis har vært i tråd med gjeldende EBA-retningslinjer for styring av renterisiko i bankporteføljen, men at reviderte EBA-retningslinjer som trer i kraft 30. juni 2019 ikke viderefører en slik praksis. Finanstilsynet noterer styrets opplysning om at banken vil tilpasse seg de nye retningslinjene innen de trer i kraft.
 - Finanstilsynet kommenterte i foreløpig rapport at bankens LIS-rapport til styret og ledelsen var mangelfull med hensyn til markedsrisiko. Finanstilsynet noterer at styret er enig i at eksponeringen gjennom aktuell periode bør inngå i risikorapporteringen, og at det derfor er tatt et initiativ for å styrke risikorapporteringen som styret mottar. Finanstilsynet fastholder at rapporteringen også bør inneholde eksponering mot alle risikorammer som er vedtatt av styret.
 - Finanstilsynet pekte i foreløpig rapport på at bankens myndighetsrapportering av kapitalkrav for markedsrisiko i handelsporteføljen viste et markert fall fra utgangen av 2017 til første kvartal i 2018. Videre viste Finanstilsynet til at beregning og rapportering av generell renterisiko knyttet til obligasjonsbeholdninger i handelsporteføljen feilaktig ikke har vært inkludert over tid. Finanstilsynet noterer fra styrets svar at reduksjonen i beregnet kapitalkrav i første kvartal 2018 skyldes at tidligere handelsporteføljer i henholdsvis rente- og valutainstrumenter, samt i aksjer, ble avvirket i den nevnte perioden. Finanstilsynet noterer videre at banken nå har etablert en rutine for å inkludere generell renterisiko i kapitalkravsberegningen, og forutsetter at fremtidig rapportering blir korrekt.

Likviditetsrisiko

- Finanstilsynet ga i foreløpig rapport uttrykk for at styrets strategidokument tydelig bør definere hvilken grad av likviditetsrisiko - lav, moderat eller høy - banken skal styre etter. Etter Finanstilsynets vurdering kan en slik avklaring gi en ryddig rettesnor for operasjonalisering av rammer og mål på risikoområdet. Finanstilsynet noterer at dette vil bli tatt inn ved neste revidering av styrets likviditetsrisikostrategi.
- Finanstilsynet tok i foreløpig rapport opp spørsmålet om banken burde ha et overordnet mål for innskuddsdekning. Finanstilsynet noterer styrets svar om at erfaringer har vist at konkrete mål på innskuddsdekningen kan gi dysfunksjonelle styringssignaler forretningsmessig og for likviditeten. Finanstilsynet ser at sammensetningen av bankens øvrige rammer og mål for likviditets- og finansieringsrisiko kan gi styret den ønskede

risikobegrensningen, men noterer også at styret ved neste ICAAP vil vurdere om mål for innskuddsdekning skal gjenopptas i bankens styring.

- I den foreløpig rapporten viser Finanstilsynet til nytten av å ha et mål for finansierings gjenstående løpetid for finansiering utover ett år samt mål for fordeling av innlån mellom norske kroner og utenlandsk valuta. Finanstilsynet tar til etterretning at styret mener banken har tilstrekkelige styringsmål og -rammer i denne sammenheng og at bankens ILAAP gir styret et godt grunnlag for vurdering av bankens likviditetsstyring og finansiering. Finanstilsynet understreker imidlertid betydningen av at styret vedtar risikorammer som element i å sikre forsvarlig langsiktighet i foretakets finansiering.
- Finanstilsynet har blant annet i modul for likviditetsrisiko gitt uttrykk for nytten av at foretak gjør fremskrivninger av LCR, det vil si beregner LCR for en lengre horisont enn standard 30 dager, og måler hvor mange dager etter dag 30 det tar før LCR bryter minstekravet. Sparebanken Vest opplyser at de foretar slike analyser i ILAAP, men Finanstilsynet mener banken bør gjennomføre LCR-vurderinger mer frekvent enn årlig. Finanstilsynet noterer styrets svar om at LCR per signifikant valuta og analyse av LCR-kritiske poster vil bli nærmere fulgt opp i fremtiden.
- Finanstilsynet ba i foreløpig rapport styret vurdere en utvidelse av rapporteringen ledelsen mottar når det gjelder LCR. Finanstilsynet noterer styrets svar om at estimer for daglige LCR-verdier vil inngå i systemverktøyutviklingen i banken slik at de kan komme med i de periodiske rapporter til ledelsen i form av grafer eller omtale av utviklingen.

Kopi av dette brevet bes sendt til intern og ekstern revisor.

Finanstilsynet ber om å få tilsendt kopi av protokollen fra styremøte(e) der merknader-endelig rapport er behandlet.

For Finanstilsynet

Linda Støle Hårstad
seksjonssjef

Frode Holmeide
spesialrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.